

Plenum

Tisdag 2.4.2024 kl. 13.59—16.35

5. Förslag till proposition till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 och 8 kap. i kyrkolagen

Regeringens proposition RP 18/2024 rd

Remissdebatt

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 5 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till förvaltningsutskottet.

För debatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Om vi inte inom denna tid hinner gå igenom talarlistan avbryts behandlingen av ärendet och fortsätter efter de övriga ärendena på dagordningen. — Presentationsanförande, minister Henriksson, varsågod.

Debatt

15.53 Opetusministeri Anna-Maja Henriksson (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ennen kuin menen tähän esittelyyn, niin myös haluan täältä puhujapöytästä lausua opetusministerin ja opetusministeriön osanoton kaikille uhreille tässä järkyttävässä ampu- mistapauksessa Vantaan Viertolan koulussa tänään. On ensiarvoisen tärkeätä, että koulun oppilaat, perheet ja koko koulun henkilökunta nyt saavat tarvitsemansa tuen ja avun.

Arvoisa puhemies, värderade talman! Käsillä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavan kirkkolakia, jossa säädetään evankelis-luterilaisen kirkon järjestysmuodosta ja hallinnosta. Kirkkoa koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus tuli voimaan viime kesänä. Nyt ehdotetut muutokset koskisivat kahta asiaa: seurakuntayhtymän päätöksentekoa ja diakoniatyötä.

I denna regeringsproposition föreslås det att kyrkolagen, där det föreskrivs om den evangelisk-lutherska kyrkans organisation och förvaltning, ändras. Totalreformen av lagstiftningen om kyrkan trädde i kraft förra sommaren. De ändringar som nu föreslås gäller två saker: den kyrkliga samfällighetens beslutsfattande och diakoniarbetet.

Seurakuntayhtymän ylin päättävä elin on yhteinen kirkkovaltuusto, joka päättää muun muassa kirkollisveron suuruudesta, seurakuntayhtymän talous- ja toimintasuunnitelmasta sekä seurakunnan omaisuudesta. Voimassa olevan kirkkolain mukaan yhteinen kirkkovaltuusto voi siirtää päätösvaltaansa muun muassa yhteiselle kirkkoneuvostolle, yhtymän johtokunnalle tai seurakuntaneuvostolle. Seurakuntayhtymän päätöksentekoa koskeva lainkohta ei sisällä nimenomaista mainintaa siitä, että yhtymän olisi mahdollista siirtää päätösvaltaansa myös yksittäiselle viranhaltijalle. Hallintosääntöä koskevasta pykälästä ilmenee kuitenkin, että hallintosääntöön sisällytetään tarpeelliset määräykset päätösvalan siirtämisestä myös johtaville viranhaltijoille. Oikeustilaa ehdotetaan selkeytettävän niin, että myös

Punkt i protokollet PR 28/2024 rd

seurakuntayhtymän päätöksentekoa koskevaan lainkohtaan kirjattaisiin mahdollisuus siirtää päätösvaltaansa hallintosäännöllä yhtymän viranhaltijalle. Lisäksi ehdotetaan tarkennettavan määräenemmistöä edellyttäviä päätöksiä koskevaa säännöstöä.

Diakoniatyön osalta ehdotettu muutos liittyy diakoniatyössä käsiteltäviin henkilötietoihin ja siten diakoniatyön asiakkaiden yksityisyydensuojaan. Henkilötietojen käsittelyyn diakoniatyössä sovellettu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaita ja potilaita koskeva sääntely on vuoden alusta muuttunut. Kirkkolain sääntely on tarkoitus saattaa tältä osin ajan tasalle. Henkilötietojen käsittelyyn diakoniatyössä sovellettaisiin ehdotuksen mukaan jatkossa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain eräitä säännöksiä.

Esityksellä ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia. Lakimuutoksen on tarkoitus tulla voimaan kesäkuun alusta alkaen.

Arvoisa puhemies! Lopuksi haluan vielä kiinnittää huomiota siihen, että kirkkolakia koskee erityinen säätämisyjärjestys. Eduskunta ei voi tehdä kirkkolakia koskevaan lakiehdotukseen asiasisältöön vaikuttavia muutoksia, koska yksinoikeus niiden tekemiseen on säädetty kirkolle. Eduskunnan toimivaltaan kuuluu mahdollisen lainsäädäntöteknisen virheen oikaiseminen, mutta muilta osin päätämme täällä vain ehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Lakiehdotus on kirkolliskokouksen ehdotuksen mukainen.

Värderade talman! Avslutningsvis vill jag fästa uppmärksamhet vid att kyrkolagen omfattas av en särskild lagstiftningsordning. Riksdagen kan inte göra ändringar som påverkar sakinnehållet i lagförslaget om kyrkolagen eftersom kyrkan har ensamrätt att göra ändringarna. Till riksdagens behörighet hör att korrigera eventuella lagstiftningstekniska fel, men till övriga delar beslutar vi här endast om godkännande eller förkastande av förslaget.

Lagförslaget överensstämmer med kyrkomötets förslag. — Tack så mycket, tack.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset ministerille. — Sitten edustaja Juvonen.

15.58 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Arvoisa ministeri Henriksson, kiitän teitä tämän lakiesityksen esittelypuheenvuorosta.

Tässä esityksessä ehdotetaan siis selkeytettäväksi seurakuntayhtymän hallintoa ja päätösvaltaa koskevaa sääntelyä ja kirkkolakiin kirjataan seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston mahdollisuus siirtää päätösvaltaa hallintosäännössä myös seurakuntayhtymän viranhaltijalle ja yhteisen kirkkovaltuuston päätöksentekoon liittyvää sääntelyä selkeytettäisiin siltä osin, kun päätöksenteko edellyttää määräenemmistöä. Ja lisäksi diakoniatyöhön liittyvää henkilötietojen käsittelyä koskevaa viittaussääntelyä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä koskevia säädös-muutoksia.

Diakoniatyö on äärettömän tärkeää. ”Henkilötietojen käsittelyyn omaksuttavien säännösten arvioidaan myös selkeyttävän henkilötietojen käsittelyä ja diakoniatyön käytänteitä. Velvollisuus asiakastietojen käsittelyn ohjeistamiseen sekä velvollisuus määritellä, mitä välttämättömiä asiakastietoja diakoniatyön viranhaltijoilla ja työntekijöillä ja muilla asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on oikeus käyttää, saattaa kuitenkin lisätä jonkun verran seurakunnan hallinnollista taakkaa.” Ja on tärkeää, että tähän kohdennetaan resursseja, kuin myös se, että mikäli tämä laki saatetaan voimaan, se jalkautetaan sinne diako-

Punkt i protokollet PR 28/2024 rd

neille ja kirkolle selkeästi. ”Kirkkohallituksen toiminnallisessa osastossa asia on tiedostettu, ja tavoitteena on laatia yhtenäinen ohjeistus seurakuntien käyttöön.” Tämä teksti on tästä hallituksen esityksestä suoraan.

Diakoni on saanut kirkollisen koulutuksen, mutta myös sairaanhoitajan tutkinnon hän on suorittanut, ja tänä päivänä myös diakonissatyö on äärettömän merkityksellistä. Ja tämän järkyttävän päivän keskellä uskon, että myös monet diakonit kuuntelevat ihmisiä ja ihmiset menevät heidän luokseen ja kirkon piiriin saamaan apua, kuunteluapua, ja keskustelemaan järkyttävän Vantaan ampumistapahtuman jälkeen. Ihmisiltä on tullut paljon viestejä, ja myös muutama puhelinsoitto aamulla tuli, ja he ovat kysyneet, mitä he voivat tehdä ja mihin voivat mennä. Ja olen ohjeistanut ja neuvonut, että seuratkaa: lehdistössä on puhelinnumeroja, ja hyvinvointialueet tarjoavat keskusteluapua, mutta myös kirkko, seurakunta, antaa apua ja ohjeistusta.

On tärkeää, että diakonit voivat tehdä työtään siten, että työnkuva on selkeä. Nämä henkilötiedot ja niiden kirjaaminen aiheuttavat kaikkialla ajoittain huolta siitä, että onhan ne kirjattu oikein ja eihän ole mitään ylimääräistä eikä liikaa ja pysyväthän ihmisten tiedot salassa. Diakoniatyöntekijät kohtaavat erilaisia ihmisiä, kaiken ikäisiä, ikääntyneitä, he käyvät ihmisten kodeissa juttelemassa ja antavat erilaista vertaistukea, järjestävät erilaisia vertaistukiryhmiä, niin että siinä mielessä on tärkeää, että heille tulee selkeät ohjeet ja neuvoa myös siitä, mitä kaikkea kirjataan. Ihmiset voivat luottaa siihen, että heidän asiansa ovat salassa, ja työntekijöillä on myös vaitiolovelvollisuus.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Nyt ei ole muita puheenvuoropyyntöjä. Haluaako ministeri vielä käyttää puheenvuoron? — Ei ole sen kummempaa. Selvä.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till förvaltningsutskottet.